

LEUKE WAARNEMINGEN EN VANGSTEN

Mededelingen van de leden over 1995

CHRYSIDIDAE (Goudwespen)

Hedichrydium femoratum (= *mosadunense*)

Een nieuwe vindplaats voor deze soort te Horst (N. Br.) op 15-8-'95 een ♀, door Jan Smit. De goudwesp werd gevangen op een kleine kapvlakte, met kleine zandplekken en stukken met mos begroeid zand. De kapvlakte is een paar jaar geleden opnieuw beplant, waardoor de open zandplekken binnenkort wel verdwenen zullen zijn.

MUTILLIDAE (Mierwespen)

Mutilla europaea

Op 21 juni ontdekten Theo Peeters en Pieter van Breugel op de Strabrechtse heide een vrouwtje van deze grote mierwesp. Liggend op de grond hebben ze een tijd lang geprobeerd dit prachtige dier op de gevoelige plaat te leggen, hetgeen uiteindelijk lukte. Deze mierwesp zou hier de nesten van de heidehommel (*Bombus humilis*) kunnen parasiteren.

SAPYGIDAE (Knotswespen)

Sapygina decemguttata

1 ♂ op een weipaal gevangen op 25 juli te Tongerloos bij Maasbree, door Jan Smit. In de afgelopen 4 jaar ook reeds hier aangetroffen.

Gevangen in de Hochterbampd (België) door V. Lefeber: 2 ♂ op 14 juli en 2 ♀ op 17 juli. Alle exemplaren gevangen op kamille.

POMPILIDAE (Spinnendoders)

Agenioideus usurarius

De volgende vangsten door V. Lefeber. In de Enci-groeve 1 ♂ op 26 juli, 1 ♂ en 1 ♀ op 8 augustus. In de groeve van 't Rooth op 3 augustus 1 ♂ en op 19 augustus 1 ♀ bij Lanaye in België.

Anoplius alpinobalticus

Heeft V. Lefeber met behulp van een malaiseval gevangen in de Enci-groeve; 5 ♂ tussen 13-26 juli en 1 ♀ op 12 augustus.

VESPIDAE (Plooiwleugelwespen)

Allodynerus delphinalis

Op de Bergerhei tijdens de excursie van de sectie Hymenoptera op 1 juli, 2 ♂ gevangen door V. Lefeber.

Allodynerus rossii

Op 17 juli een mannetje gevangen op bloeiende vuilboom, bij Koningslust door Jan Smit.

Discoelius zonalis

1 ♀ gevangen door V. Lefeber op 23 juli in de Hochterbampd (België) op distel.

Euodynerus quadrifasciatus

Een mannetje gevangen op 23 juli bij Maasbree door Jan Smit.

Microdynerus exilis

Laren (N.H.) op 11 juli een ♂ gevangen op vuilboom, door V. Lefeber.

Polistes dominulus

Voor het vijfde achtereenvolgende jaar diverse ♂♂ en ♀♀ waargenomen door V. Lefeber in Maastricht op het emplacement Bospoort en in de tuin van de Beyart, vooral op bloeiende venkel.

SPHECIDAE (Graafwespen)

Argogorytes fargei

Twee mannetjes gevangen, één op 20 juni en één op 24 juni in uiterwaardpark Meinerswijk in Arnhem, door Jan Smit. Beide op bloeiende bereklauw.

Astata minor

Diverse vangsten door V. Lefeber. In de mergelgroeve van 't Rooth op 8 juli 2 ♂ en 25 juni 1 ♀. In de Enci-groeve bij Maastricht 1 ♂ en 1 ♀ op 13 juli. In Plombières (België) 1 ♀ op 4 augustus.

Crossocerus styrius

Op 28 juni 1 ♀ gevangen in de Wieden en op 21 juni 1 ♀ bij Tongeren, beide door B. van Aartsen.

Crossocerus walkeri

Een mannetje op 3 juni op het spoorwegemplacement in Westervoort door Jan Smit. In de afgelopen 6 jaar zijn hier nu 11 ♂ en 5 ♀ gevangen.

Gorytes fallax

In totaal 3 vrouwtjes gevangen door Jan Smit. Op 19 juli 1 ♀ bij Blerick op zandblauwtje en op 23 juli 2 ♀ bij Maasbree.

V. Lefeber ving in totaal 8 ♀ in de Enci-groeve, tussen 4 en 22 juli. In de Hochterbampd (België) 1 ♀ op 21 juli.

Oxybelus trispinosus

Een vrouwtje op 8 augustus in de Enci-groeve gevangen door V. Lefeber.

Pemphredon lugens

Tijdens de excursie van de sectie Hymenoptera naar de Maasduintjes op 1 juli, 2 ♀ gevangen door Jan Smit.

Rhopalum gracile

Op 21 juli 1 ♂ gevangen aan de Maas bij Merum door Jan Smit.

APIDAE (Bijen)

Andrena fulvago

Tijdens een gezamenlijke excursie van V. Lefeber en Jan Smit op 27 mei; 5 ♀ gevangen aan de zuidrand van het Vijlener bos.

V. Lefeber ving deze soort tevens op de volgende plaatsen: Simpelveld 1 ♀ op 23 mei, Enci-groeve 1 ♂ op 29 mei en in 't Rooth 1 ♂ op 3 juni.

Anthidium oblongatum

V. Lefeber ving van deze soort 2 ♂ in Plombières (België) op 29 mei. J. Smit op dezelfde plaats 1 ♀ op 4 augustus.

Bombus humilis

Theo Peeters en Pieter van Breugel ontdekten een nest van de heidehommel (*Bombus humilis*) op de Strabrechtse heide. De ingang verdween onder een pol schapegras.

Diverse uren werd het in- en uitvliegen van de werksters geobserveerd, waaruit onder andere bleek dat zowel geheel lichtbruin gekleurde exemplaren als exemplaren met een zwart borststuk in eenzelfde nest kunnen huizen.

Bombus ruderarius en *Bombus veteranus*

Door Theo Peeters en Mervyn Roos. Zie het artikel "Hommelen" in Bzzz nr. 2: 14-17

Colletes similis

Drie mannetjes gevangen in juli op het emplacement de Bospoort te Maastricht door V. Lefeber. In de Hochterbampd (België) ving hij 5 ♀ op 20 juli en 4 ♀ op 4 augustus.

Epeoloides coecutiens

Op 23 juli 1 ♀ gevangen bij Maasbree. In de afgelopen 4 jaar hier reeds 7 ♀ en 8 ♂ gevangen op verschillende lokaties in de buurt van Maasbree.

Eucera longicornis en *Nomada sexfasciata*

Op 14 mei ving P. Peeters tijdens een van de gezamenlijke excursies met Theo Peeters in Midden-Limburg een mannetje van de langhoornbij *Eucera longicornis* op smeerwortel (*Symphytum officinale*). Op 15 mei werd in hetzelfde terrein -Koningssteen- tevens een vrouwtje van de bijbehorende koekoeksbij *Nomada sexfasciata* gevangen en werd nog een man langhoornbij waargenomen op smeerwortel. Er werden in dit natuurgebied langs de Maas tot op heden geen nesten gevonden van langhoornbijen.

Hoplitis spinulosa

Diverse waarnemingen in de kustduinen door H. Nieuwenhuysen en H. Wiering, zie het artikel hierover elders in dit nummer.

Lasioglossum xanthopus en *Sphecodes spinulosus*

Op een plek langs de Maas bij Merum inventariseert Theo Peeters al twee jaren de bijen- en wespenfauna. In het kleine en kwetsbare terrein werd o.a. *Lasioglossum xanthopus* en de bijbehorende koekoeksbij *Sphecodes spinulosus* gevangen. Dit jaar werden ook de mannetjes van *Lasioglossum xanthopus* gezien en wel op 13 oktober. Ze vlogen op het lang en laatbloeiende bezemkruiskruid (*Senecio inaequidens*). Ook van deze bij werden helaas nog geen nesten gevonden.

Nomada conjungens

Een ♂ gevangen op 19 mei op het spoorwegemplacement te Westervoort door Jan Smit.

Nomada femoralis

Bij Vijlen gevangen door V. Lefeber 3 ♀ op 23 mei en 2 ♀ op 27 mei.

Nomada fuscicornis

Gevangen op 11 juli bij Laren (N.H.) door V. Lefeber 1 ♀ op *Jasione*.

Nomada rufipes

Op 21 mei een ♀ gevangen in De Dellen bij Epe, door V. Lefeber.

Nomada sexfasciata

Gevangen door Theo Peeters, zie *Eucera longicornis*.

Nomada

Twee soorten **nieuw voor onze fauna** gevangen op 2 mei door Jan Smit. Publicatie hierover volgt in Ent. Ber.

Osmia uncinata

Van deze soort ving B. van Aartsen op 26 april 2 ♂ in De Dellen en op 27 april 1 ♂ bij Tongeren.

Psithyrus rupestris

Twee vrouwtjes gevangen in het Savelsbos bij Gronsveld door Johnny Smit; één exemplaar op 23 mei en één exemplaar op 25 mei. Deze bevinden zich respectievelijk in de collecties van J.Smit en V. Lefeber.

Sphecodes spinulosus

Gevangen door Theo Peeters, zie *Lasioglossum xanthopus*.

OPROEP HOMMELKONINGINNEN

Aan de Universiteit van Utrecht doet men al diverse jaren hommelsonderzoek. Ze hebben vorig jaar koninginnen en mannetjes gemerkt om de verspreiding van deze dieren te kunnen nagaan.

Als u dit voorjaar in of rond Utrecht aardhommelkoninginnen met een verfstip op het borststuk ziet, bel dan 030-2535421 of 030-2535435.

De kleur van de verfstip wordt pas verteld als u belt!